

Utvecklat inom nätverket

Text: Merja Jutila
planerare, Klient- och
patientsäkerhetscentret

Den medicintekniska säkerheten är en oskiljaktig del av klient- och patientsäkerheten. Det är viktigt att alla medicintekniska produkter som används inom vården och omsorgen är säkra och används på rätt sätt. För att underlätta säkerställandet av den medicintekniska kompetensen sammanställdes handboken "Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö - opas laiteosaamisen varmistamiseen".

Medicinteknisk kompetens garanterar säkerheten

Handboken har sammanställts utifrån målen i Klient- och patientsäkerhetsstrategin för att stödja organisationerna att skapa en helhet för medicinteknisk kompetens. Handbokens bärande tema är riskbaserat tänkande vid säkerställandet av den medicintekniska kompetensen. Säkerställandet av den medicintekniska kompetensen är en kontinuerligt pågående process, där man skaffar ny kunskap, upprätthåller tidigare kunskap och kompletterar sin kompetens med kunskap om nya produkter eller nya egenskaper hos produkter som man redan använder.

I handboken används ett riskbaserat tänkande som styr säkerställandet av kompetensen och de tillhörande förfarandena. Handboken innehåller praktisk information om ansvar gällande medicinteknisk kompetens, om förfarandena för säkerställande av kompetensen och om frekvensen för säkerställandet.

Värt att satsa på medicinteknisk kompetens

För att uppnå en god medicinteknisk säkerhet krävs en tillräcklig och välmående personal med god kompetens. Personalomsättningen, personaltillgången, personalens tillräcklighet samt läkarvetenskapens och de medicintekniska produkternas snabba utveckling medför ständiga utmaningar och behov av att uppdatera yrkespersonernas kunskaper.

En god medicinteknisk kompetens förbättrar den medicintekniska säkerheten och minskar antalet tillbud vid användningen av medicintekniska produkter. Också enligt regelverket ska personer som använder medicintekniska produkter ha den utbildning och erfarenhet som krävs för en säker användning.

Medicinteknisk säkerhet i strategierna

Den medicintekniska säkerheten har redan lyfts fram i flera klient- och patientsäkerhetsstrategier. Strategin för 2017–2021 betonade att produkter

och utrustning som används inom vården, omsorgen och servicen ska vara säkra. Särskild uppmärksamhet fästes vid kunskap om hur produkter och utrustning används.

Enligt strategin och dess genomförandeplan behövs det nationellt fastställda kriterier för att garantera en säker användning av medicintekniska produkter. De här kompetenskriterierna bör innehålla enhetliga anvisningar för kriterierna i kompetensprov, för mottagandet av kompetensprov och för mottagarens kompetenskrav.

Handboken sammanställdes via expertsamarbete

År 2019 grundades ett självständigt expertnätverk för medicinteknisk säkerhet, som allra först utarbetade en plan för medicinteknisk säkerhet. En del av den var en nationell modell för medicinteknisk kompetens.

I november 2020 fortsatte arbetet med den nationella kompetensmodellen i en grupp, som utöver nätverket för medicinteknisk säkerhet hade

deltagare från Fimea, STUK, Finlands patient- och klientsäkerhetsförening och Klient- och patientsäkerhetscentret. Gruppen arbetade intensivt i ett och ett halvt år, och resultatet var handboken ”Lääkin­nä­l­l­is­ten­ la­it­te­iden tur­v­al­linen käyt­­tö – opas laiteo­sa­amisen var­mistamiseen”.

I arbetet med handboken medverkade **Virpi Korhonen, Sari Lintunen, Tarja Vainiola, Arto Helovuuo, Tommi Hietamies, Merja Jutila, Maija Kinon-Jehkonen, Anne Kokko, Miia Kämp­pi, Reija Lipponen, Mari Liukka, Kristiina Piironen, Sari Roos, Tuula Saarikoski, Annika Takala, Marjo Tienari och Minna Ylönen.**

Klient- och patientsäkerhetscentret informerar om utgivningen på sin webbplats [klientochpatientsakerhetscentret.fi](https://www.klientochpatientsakerhetscentret.fi).

